

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

О.О. Жигло

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Основи психології та педагогіки»

(для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності
7.092202 – «Електротехніка»)

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Основи психології та педагогіки» (для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності 7.092202 – «Електротехніка») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва: уклад.: О.О. Жигло; – Х: ХНАМГ, 2009. – 15 с.

Укладач: О.О. Жигло

Рецензент: доц., канд. психол. наук І.М. Золотарьова

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки, психології і педагогіки, протокол №2 від 13.10.2009 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни «Основи психології та педагогіки»	9
2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	9
2.3. Зміст дисципліни	9
2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	10
2.3.2. Лекційний курс	11
2.3.3. Самостійна навчальна робота студента	12
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	13
2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю ...	13
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення	13

ВСТУП

Дисципліна «Основи психології та педагогіки» належить до циклу дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки і має статус вибіркової дисципліни.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

– ОКХ Галузевого стандарту вищої освіти України освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки бакалавра напрямку „Будівництво”, К., 2004.

– ОПП Галузевого стандарту вищої освіти України освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напрямку „Будівництво”, К., 2004.

– СВО ХНАМГ Робочого навчального плану спеціальностей „Промислове та цивільне будівництво”, „Міське будівництво і господарство”, Харків, 2006 р.

Програма ухвалена кафедрою мовної підготовки, психології і педагогіки та деканом по роботі з іноземними учнями Кравченком Ю.П. (протокол №1 від 28.08.2009 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

- 1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:** формування знань щодо механізмів психологічних виявів особистості, соціальної групи та навичок педагога-вихователя у колективі.
- 1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні:** механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та освіти.
- 1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця**

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
вихідна	Дисципліни гуманітарного циклу

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Основи психології та педагогіки (1,5 кредити/54 години)

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості.

ЗМ.1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособові стосунки. ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
1.Оцінювати із застосуванням відповідних методичних засобів та встановлених критеріїв рівень розвитку власних пізнавальних процесів. 2. Оцінювати відповідність якісних та кількісних показників рівню розвитку власних пізнавальних процесів за встановленими виробничими нормами та вимогами.	виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова	інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська

1	2	3
3. Визначати характер впливу рівня розвитку власних пізнавальних процесів на ефективність виконання професійних та соціально виробничих завдань різного рівня складності. 4. Застосовувати спеціальні прийоми підвищення ефективності пізнавальних процесів, що супроводжують діяльність. 5. Оцінювати за характеристиками власних психологічних станів та почуттів рівень задоволення умовами, характером та результатами професійної та побутової діяльності. 6. Із застосуванням відповідних методичних засобів визначити фактори, що порушують відчуття психологічного комфорту в процесі життєдіяльності, та зменшувати рівень їх впливу. 7. Встановлювати рівень відповідності власних індивідуально-типологічних особливостей, рис характеру, інтересів, здібностей, переконань та цінностей наявними умовами професійної і побутової діяльності. 8. За допомогою спеціальних методичних прийомів здійснювати корекцію власних індивідуально-типологічних особливостей, рис характеру, інтересів, здібностей, переконань та цінностей при виникненні ознак фрустрації, депресії, психоемоційної напруги та інших негативних переживань. 9. Формулювати цілі власної діяльності з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів. 10. Визначити структуру власної діяльності. 11. Приймати рішення, що здійснення власної діяльності.	виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова	інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська

1	2	3
12. Формувати орієнтовну основу власних дій. 13. Оцінювати результати власної діяльності стосовно досягнення часткових та загальних цілей діяльності. 14. Користуватися прийомами саморегулювання та самоконтролю, розвитку вольових властивостей. 15. Коригувати цілі діяльності та її структуру з метою підвищення безпеки та ефективної діяльності.	виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова	інформаційно- аналітична, організаційна, управлінська, виконавська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів: Вид-во «Світ», 2001.
2. Краткий психологический словарь / Под ред. Петровского А.В. – М.: Изд-во полит. лит-ры, 1985.
3. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.
4. Основи психології / За ред. Киричука О.В. – К., 1990.
5. Основи практичної психології. Підручник / Панок В.Г., Титаренко Т.М. – К., 2000.
6. Петровский А.В. Общая психология. – М.: Просвещение, 1986.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни «Основи психології та педагогіки»

Програму спрямовано на формування знань щодо механізмів психологічних виявів особистості, соціальної групи та навичок педагога-вихователя у колективі.

Предмет вивчення дисципліни: механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та освіти.

Модуль «Основи психології та педагогіки». ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості. ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособистісні стосунки. ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.

* * *

Программа направлена на формирование знаний относительно механизмов психологических проявлений личности, социальной группы и навыков педагога-воспитателя в коллективе.

Предмет изучения дисциплины: механизмы формирования и функционирования психики человека, формирование личности в процессе воспитания и образования.

Модуль «Основы психологии и педагогики». СМ. 1.1. Познавательные процессы и эмоциональная сфера личности. СМ. 1.2. Индивидуально-психологические особенности человека. Общение, межличностные отношения. СМ.1.3. Педагогический процесс. Обучение, образование, воспитание.

* * *

The programme is designed to generate the knowledge in the mechanisms revealing psychological aspects of a personality, a social group as well as the skills of a teacher and instructor in a co-operative unit.

Module “The Basis of Psychology and Teaching”. СМ 1.1. Cognitive Processes and Emotional Sphere of Person. СМ 1.2. Individual Psychological Peculiarities of Person. Communication and Interpersonal Treatment. СМ 1.3. Pedagogical Process. Teaching, Education and Training.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни «Основи психології та педагогіки»

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 1,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 54	Напрямок підготовки – 6.070101 – «Транспортні технології (за видами транспорту)» Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Вибіркова Рік підготовки – 1-й Семестр – 2-й Аудиторні заняття: 16 год. Лекції – 16 год. Самост. робота – 38 год. Вид підсумкового контролю – залік
Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 30% до 70%		

2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КР	РГЗ		
6.070101 – ОП, ОР, ТС	1,5/54	2	16	16			38					2

2.3. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД та додаткова частина)

Модуль 1. ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ (1,5/54)
(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості. (0,5/18)
(назва змістового модулю) (кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Індивідуальні особливості пізнавальних процесів, методи діагностики рівня розвитку.

2. Індивідуальність пізнавальних процесів. Сенсорно-перцептивний рівень пізнання.

3. Структурні компоненти пам'яті, режими запам'ятовування. Професійний інтелект. Емоції, почуття та механізми їх виникнення. Засоби регуляції емоційних станів.

ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособові стосунки. (0,5/18)

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Спрямованість особистості. Темперамент. Характер. Здібності. Особистість як суб'єкт діяльності.

2. Міжособистісні стосунки в групі. Різновиди спілкування, його функції.

3. Диференційно-психологічні розбіжності. Конфлікти у міжособистісних стосунках. Життєві кризи особистості. Методи корекції психічного стану людини.

ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання. (0,5/18)

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Педагогічний процес, його організація.

2. Особливості навчання та виховання у вищій школі.

2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього кредитів/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Основи психології та педагогіки	1,5/54	16			38
ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості.	0,5/18	6			12
ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособові стосунки	0,5/18	6			12
ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.	0,5/18	4			14

2.3.2. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.070101 ОП, ОР, ТС
ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості.	6
Тема 1. Індивідуальні особливості пізнавальних процесів, методи діагностики рівня розвитку.	2
Тема 2. Сенсорно-пізнавальний рівень пізнання. Індивідуальність пізнавальних процесів.	2
Тема 3. Структурні компоненти пам'яті, режим запам'ятовування. Професійний інтелект. Емоції, почуття та механізми їх виникнення. Засоби регуляції емоційних станів.	2
ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособові стосунки.	6
Тема 1. Спрямованість особистості. Темперамент. Характер. Здібності. Особистість як суб'єкт діяльності.	2
Тема 2. Міжособистісні стосунки в групі. Різновиди спілкування, його функції.	2
Тема 3. Диференційно-психологічні розбіжності. Конфлікти у міжособистісних стосунках. Життєві кризи особистості. Методи корекції психічного стану людини.	2
ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.	4
Тема 1. Педагогічний процес, його організація.	2
Тема 2. Особливості навчання та виховання у вищій школі.	2
Разом	16

2.3.3. Самостійна навчальна робота студента

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.070101 ОП, ОР, ТС
ЗМ 1.1. Пізнавальні процеси та емоційна сфера особистості.	12
Тема 1. Індивідуальні особливості пізнавальних процесів, методи діагностики рівня розвитку.	4
Тема 2. Сенсорно-пізнавальний рівень пізнання. Індивідуальність пізнавальних процесів.	4
Тема 3. Структурні компоненти пам'яті, режим запам'ятовування. Професійний інтелект. Емоції, почуття та механізми їх виникнення. Засоби регуляції емоційних станів.	4
ЗМ 1.2. Індивідуально-психологічні особливості людини. Спілкування, міжособові стосунки.	12
Тема 1. Спрямованість особистості. Темперамент. Характер. Здібності. Особистість як суб'єкт діяльності.	4
Тема 2. Міжособистісні стосунки в групі. Різновиди спілкування, його функції.	4
Тема 3. Диференційно-психологічні розбіжності. Конфлікти у міжособистісних стосунках. Життєві кризи особистості. Методи корекції психічного стану людини.	4
ЗМ 1.3. Педагогічний процес. Навчання, освіта, виховання.	14
Тема 1. Педагогічний процес, його організація.	7
Тема 2. Особливості навчання та виховання у вищій школі.	7
Разом	38

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тест 1	40
ЗМ 1.2 Тест 2	30
ЗМ 1.3 Тест 3	30
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 Залік	
Усього за модулем 1	100%

2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. – К., 2001.	ЗМ 1.1-1.3
2. Мясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.	ЗМ 1.1-1.3
3. Основи психології та педагогіки / За ред. Степанова О.М., Фіцука М.М. та ін. – К., 2003.	ЗМ 1.1-1.3
4. Психология и педагогика: Учебное пособие. – М., 2002.	ЗМ 1.1-1.3

1	2
5. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – Санкт-Петербург, 2001.	ЗМ 1.1-1.3
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Асмолов А.В. Психология личности. – М., 2002.	ЗМ 1.1-1.3
2. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів, 2001.	ЗМ 1.1-1.3
3. Краткий психологический словарь / Под ред. Петровского А.В. – М., 1985.	ЗМ 1.1-1.3
4. Кузин В.С. Психология: Учебник. – М., 1997.	ЗМ 1.1-1.3
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Курс лекцій з психології та педагогіки / Уклад.: Золотарьова І.М. – Харків: ХНАМГ, 2007.	ЗМ 1.1-1.3
2. Тестові завдання до практичних занять з психології та педагогіки / Уклад.: Жигло О.О. – Харків: ХНАМГ, 2005.	ЗМ 1.1-1.3
3. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисциплін «Основи психології та педагогіки», «Психологія», «Психологія і педагогіка» / Укл.: Блажко Т.В., Золотарьова І.М., Хом'якова О.В., Пономарьов О.С. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 38 с.	ЗМ 1.1-1.3

Навчальне видання

Жигло Оксана Олександрівна

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
«Основи психології та педагогіки» (для студентів 6 курсу заочної форми
навчання спеціальності 7.092202 – «Електротехніка»)

План 2009, поз. 777 Р

Підп. до друку 28.01.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 0,8

Зам. № 5949

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001